

republikahrvatska = republicofcroatia

ministarstvo znanosti obrazovanja športa ■ ministry of science education and sports

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Hrvatsko Biološko Društvo 1885

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ BIOLOGIJE 2007.

2. skupina
(8. razred)

Zaporka natjecatelja:

Ukupan broj bodova: 55

Broj postignutih bodova: _____

Postotak riješenosti testa: _____

Potpisi članova povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak

I. SKUPINA ZADATAKA

Od 5 ponuđenih odgovora samo je jedan točan. Zaokruži slovo samo ispred točnoga odgovora. Svaki točan odgovor donosi 1 bod.

1. Lastavica i šišmiš lete. Navedena osobina upućuje na:

- a) njihovu srodnost
- b) njihovu raznolikost
- c) njihovu sličnost
- d) njihovu srodnost i raznolikost
- e) njihovu srodnost i sličnost

1	
---	--

2. Glavna je karakteristika spolnog razmnožavanja:

- a) genska raznolikost potomaka
- b) potomci dobivaju samo majčine kromosome
- c) potomci dobivaju samo očeve kromosome
- d) potomci su genetski jednaki roditeljima
- e) svi su odgovori točni

1	
---	--

3. Ako je broj kromosoma kod graška $2n=14$, koliko će kromosoma biti u spolnim stanicama graška poslije mejotičke diobe?

- a) $n = 14$
- b) $2n = 14$
- c) $n = 7$
- d) $2n = 7$
- e) $2n = 34$

1	
---	--

4. Cjelokupni nasljedni materijal koji sadrži svaka stanica nekog organizma nazivamo:

- a) kromosom
- b) gen
- c) kromatin
- d) kod ili šifra
- e) genom

1	
---	--

5. Više od polovice vode nalazi se u sastavu stanice i naziva se:

- a) stanica
- b) stanična tekućina
- c) izvanstanična tekućina
- d) tkivo
- e) ništa od navedenoga

1	
---	--

6. Sazrijevanje spermija odvija se u:

- a) sjemeniku
- b) prostati
- c) sjemenskim mjehurićima
- d) pasjemeniku
- e) mokraćnoj cijevi

1	
---	--

7. Prijevremeno rođeno dijete nazivamo:

- a) blizanci
- b) nedonošče
- c) novorođenče
- d) plod
- e) embryo

1	
---	--

8. Koju kost nalazimo na glavi?

- a) lakanu
- b) ramenu
- c) sljepoočnu
- d) bedrenu
- e) prsnu

1	
---	--

9. Obavljaju li mišići neki rad dulje vrijeme ili u mišićnim stanicama nema dovoljno kisika, nastaje stanje:

- a) mišićnog umora
- b) grča mišića
- c) istegnuća mišića
- d) pucanja tetine
- e) prestanka rada mišića

1	
---	--

10. Živčane stanice u međusobnoj su vezi, i u vezi s ostalim stanicama u tijelu pomoći:

- a) mijelinske ovojnica
- b) kratkih ogranačaka
- c) dugih ogranačaka ili živčanih vlakana
- d) tijela živčane stanice
- e) završne nožice živčanog vlakna

1	
---	--

II. SKUPINA ZADATAKA

Od 5 ponuđenih odgovora 2 su točna. Zaokruži slova samo ispred točnih odgovora. Svaki točan odgovor donosi po 1 bod, tj. ukupno 2 boda po zadatku.

11. U sastavu duhanskoga dima nalazi se:

- a) ugljikov dioksid
- b) nikotin
- c) etilni alkohol
- d) ugljikov monoksid
- e) morfij

2	
---	--

12. Simpatikus:

- a) steže bronhe
- b) stimulira izlučivanje sline
- c) ubrzava rad srca
- d) usporava rad želudca, gušterače i crijeva
- e) stimulira mokrenje

2	
---	--

13. Centar za ravnotežu:

- a) nalazi se u produženoj moždini
- b) nalazi se u malom mozgu
- c) nalazi su u zatilnjom dijelu velikog mozga
- d) usklađuje rad mišića koji zavise od naše volje
- e) usklađuje rad mišića koji ne zavise od naše volje

2	
---	--

14. Za rad mišića potrebno je:

- a) mlječna kiselina
- b) kisik
- c) voda
- d) ugljikov dioksid
- e) glukoza

2	
---	--

15. Glatko mišićno tkivo nalazi se u:

- a) srcu
- b) krvnim žilama
- c) jeziku
- d) crijevima
- e) nadlaktici

2	
---	--

16. Kost je građena od:

- a) koštane srži
- b) šavova
- c) koštanih stanica
- d) kralježnice
- e) zglobova

2	
---	--

17. Od navedenih bolesti spolnom sustavu pripadaju:

- a) gonoreja
- b) sifilis
- c) moždana kap
- d) padavica
- e) dječja paraliza

2	
---	--

18. Za ovulaciju vrijedi:

- a) To je pojava karakteristična za muški spol.
- b) To je drugi naziv za menstruaciju.
- c) Događa se u vrijeme neplodnih dana.
- d) To je pojava karakteristična za ženski spol.
- e) Uvijek nastupa 14. dana prije sljedeće menstruacije.

2	
---	--

19. Za čovječe tijelo vrijedi:

- a) Potomci čovjeka nastaju nespolnim razmnožavanjem.
- b) Organski sustavi povezani u cjelinu čine organizam.
- c) Različita se tkiva formiraju kako bi tvorila organe.
- d) Različiti se organi formiraju kako bi tvorili tkiva.
- e) Različita se tkiva formiraju kao bi tvorila stanice.

2

2

20. Za DNA molekulu vrijedi:

- a) Sastavljena je od dva dugačka lanca.
- b) Sastavljena je od jednog dugačkog lanca.
- c) Manji dijelovi molekule DNA zovu se geni.
- d) Manji dijelovi molekule DNA zovu se kromosomi.
- e) Služi kao nositelj informacija od molekula RNA iz jezgre u citoplazmu.

III. SKUPINA ZADATAKA

Na crte pravilno razvrstaj slova ispred pripadajućih pojmova. Od 7 pojmova s jedne strane 5 od njih može se povezati s jednom tvrdnjom s druge strane. Dva su pojma suvišna. Svaki točno povezan pojam donosi 1 bod.

21. Uz pojmove u lijevom stupcu upiši odgovarajuća slova iz desnog stupca.

5

- ___ dalmatinski pas
- ___ afrička ljubica
- ___ 4 spermija
- ___ mutacije
- ___ 46 kromosoma

- a) Nastaju mejozom.
- b) Organizam koji se spolno razmnožava.
- c) Nastaju najčešće djelovanjem klimatskih uvjeta.
- d) Pogreške, tj. promjene na naslijednom materijalu ili genskom zapisu.
- e) Organizam koji se nespolno razmnožava.
- f) Organizam koji je srodan.
- g) Broj kromosoma u jezgri tjelesnih stanica čovjeka.

22. Poveži bolesti s odgovarajućim opisom upisujući slovo na crtu .

5

a) moždani udar	____ Upala moždane ovojnica.
b) potres mozga	____ Očituje se grčevima, gubitkom svijesti, pjenom na ustima.
c) padavica	____ Nastaje zbog pucanja krvnih kapilara.
d) meningitis	____ Posljedica jakog udarca u glavu.
e) dječja paraliza	____ Virusna upala mozga.
f) bjesnoća	
g) kravlje ludilo	

23.Uz pojmove u lijevome stupcu upiši odgovarajuće slovo iz desnoga stupca.

5

____ rođenje	a) Prirodni završetak života.
____ djetinjstvo	b) Mudrost i iskustvo, ali slabljenje životnih funkcija.
____ pubertet	c) Samostalnost i odgovornost.
____ mladost	d) Postupni završetak psihičkog razvoja.
____ zrelost	e) Vrijeme sazrijevanja.
	f) Doba igre, ali i prvi susret sa školom.
	g) Početak života izvan majčine utrobe.

24.Uz pojmove u desnome stupcu upiši odgovarajuće slovo iz lijevoga stupca.

5

a) Nastupa nakon naglog prestanka uzimanja sredstva ovisnosti.	____ pasivni pušač
b) Potreba za stalnim uzimanjem sredstava ovisnosti.	____ mišići
c) Prilagodba na određene količine sredstava ovisnosti.	____ kriza uestezanja
d) Osoba koja ne puši, ali udiše dim cigareta pušača kojima je okružena.	____ okoštavanje
e) Većina ih rade u paru.	____ kostur
f) Proces postupne zamjene hrskavičnog tkiva koštanim tkivom.	
g) Služi kao potporan tijelu, zaštićuje organe i sudjeluje u kretanju.	

25. Uz pojmove u lijevome stupcu upiši odgovarajuće slovo iz desnoga stupca.

5	
---	--

___ spirala i prezervativi	a) Naziv za zametak nakon trećeg mjeseca trudnoće.
___ vodenjak	b) U njoj ne dolazi do miješanja krvi majke i ploda.
___ plod	c) U njemu se nalazi plod, zaštićen plodovom vodom.
___ trudnoća	d) Organ karakterističan za muški spol.
___ prostata	e) Vrlo tanke cijevi kojima spermiji dolaze do prostate.
	f) Jesu kontracepcijska sredstva.
	g) U prosjeku traje 40 tjedana ili 280 dana.